

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12. ft., félévre 6 ft., negyedévre 3 ft.
Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.
 Helyben előfizetheti: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben.
 Egyes szám ára 5 kr. o. é.
 Szerkesztői szállás: belső-tordautóza 122. sz.
 Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett 2. sz., az emelet hátsó részében.

Hirdetési díj: öt hasábon garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.), Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
 Nyilttér sora 20 kr.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY“

1872 szeptember 1-jétől mindennap egész nagy iven jelenik meg; előfizetési díj 1872 szeptember-decemberre 4 forint oszt. ért.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizető után tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Pest, sept. 4.

Magyarország törvényhozó testülete ismét együtt van.

Ő Felsége ma nyitotta meg ünnepélyesen az országgyűlést, melynek gyors munkásságától annyit vár a haza.

A szélső bal kivéve, úgy a főrendek mint a képviselők csaknem mind megjelentek, hogy figyelemmel hallgassák végig a trónbeszédet, melynek lényegét már táviratilag közöltém.

Már most nyújtani teljes tájékozást a jövő politikai fejleményeiről, nagy merészség volna, mert e pillanatban — mint minden hasonló alkalommal — csak roppant chaos uralkodik, melyből, hogy melyik fonal fog kivezetni, azt a legbölesebb jó sem tudná biztosan megmondani.

Azonban e chaos, — nehogy félreértésem — nem ott — t. i. a kormány kebelében észlelhető — honnan az országgyűlési munkálatok menete az irányadást várja, mert a miniszterium ez iránt tisztában van magával, — hanem uralkodik a partalakra nézve.

Különösen ez az, mibe még most tisztán látni teljes lehetetlenség.

Az országgyűlési tagok is sokkal rövidebb idő óta vannak együtt, semhogy a pártok már is alakulhattak volna.

Minden tábor consignalja — természetesen — embereit; ám egy-két nap még jócskán el fog mulni, mire a pártok, a szó szoros értelmében alakulva lesznek.

Mindemellett egyet biztosan állíthatok, azt t. i.: miszerint a némely lap által híresztelt fusionalis combinatiók merőben alaptalanok.

Fusióról itt, egyelőre szó sem lehet, és csak azon kérdés merül fel: a pártok merev állást foglalandnak-e majd el egymással szemben, vagy pedig kölcsönösen engedékenyebbek lesznek-e?

Ez mindjárt meg fog látszani az igazolások alkalmával, mert ezek képezik az országgyűlési harez előcsatját, a mely hogy ezuttal minél rövidebb legyen, — tekintve a fontos teendőik hosszú sorát — valóban kívánatos.

Hiszem, hogy a sokat pengetett miniszterválságról ohajtának e lapok olvasói valamit megtudni. Kielégitem kíváncsiságukat.

Az egész miniszterválság hira, eddig, csak két tárczára nézve bekövetkezendő változásra redukálható.

Bittó a képviselőház elnökévé lesz, tehát megszűnik miniszter lenni, és az szintén több mint valószínű, hogy Tisza is kilép.

Hogy helyőrkbe kilép, az még titok, azon — egy mai laphan felmerült hírt — mintha gr. Szapáry Géza volna kiszemelve a közlekedési tárczára, határozottan demontirozhatom.

Az országgyűlés megnyitása.

Az országgyűlés tegnap, september 4-én déli 12 órakor nyitott meg ünnepélyesen Ő Felsége által.

Már jóval 11 óra előtt annyi országgyűlési tag volt jelen a királyi várakban, hogy annak kápolnája, a hol az ünnepélyes Veni Sancte tartott, egészen megtelt. Király Ő Felsége az oratoriumban

hallgatá a szent misét, ott volt a többi udvari méltóságok közt gr. Andrássy külügyminiszter is. A mise után a trónteremben gyűltek össze a tlvhóztágtaljai. Ő Felsége a trónon helyet foglalva, átvette gr. Lónyay Menyhért miniszterelnök kezéből a trónbeszédet tartalmazó tekerest s azt erőteljes hangon olvasta fel. A trónbeszéd így hangzik:

„Tisztelt urak, Főrendek és Képviselők! Kedvelt Híveink!

A történelmi nevezetességű hatvanöt-nyolczadiki országgyűlés megoldván a századokon át függőben volt közjogi kérdéseket, biztos alapra helyezte az ország alkotmányos életét, s megadta a nemzetnek a módot, mind szellemi, mind anyagi jóléte kifejtésére.

A mult országgyűlést ennek folytán már a benső átalakulás nagy munkájára hívtattuk fel.

De azon üdvös törvényekben, a melyek szentesítésünk alá terjesztettek, csak egyes alapjai vannak, leléve a nagy átalakulásnak, a melynek oly hosszú idők mulasztásait kell pótolnia.

A jelen országgyűlés feladata, folytatni az alkotmányos intézmények alapján az államszervezet rendezését a nemzet érdekeinek és a kor igényeinek megfelelőleg; egyszersmind törvényes intézkedésekkel és czél szerű beruházásokkal minden irányban előmozdítani a nemzet szellemi és anyagi érdekeinek tovább fejlődését.

E nagy feladat megoldására önk bölcsesége mellett folytonos, következetes és kitartó munkásságra s arra van szükség, hogy a képviselőház, a tanácskozási szabadság megóvása mellett, mindenkor rendesen és akadálytalanul működhessek.

Kormányunk kötelességének ismeri, több nagyfontosságú tárgyban, alkalmas időben megtenni előterjesztéseit.

Már a mult országgyűlés megnyitásokor kiemeltük, mennyire fontosnak tartjuk, hogy a rendi alkotmány átalakítása, következtében, a főrendek házának szervezete is korszerűleg módosíttassék, megtartva azon előnyöket, a melyeket a nemzet történelméből fejlődött s a nemzet legfőbb érdekeivel összeforrt felsőház a rögtönzés nélküli haladás biztosítására nyújt.

A választási mozgalmak utjabban is igazolták, mennyire mulhatlanul szükséges az 1848-ki választási törvények biányainak javítása és pótlása, hogy a választás szabadsága, a pártszenvédegy hullámszám között; minden oldalról lehetőleg biztosíttassék.

A közigazgatást illetőleg, az alkotmányos intézmények alapján, a rend és a törvények pontos végrehajtásának minden irányban biztosítása végett nagyfontosságú és sürgős feladat vár a jelen országgyűlésre.

A mult országgyűlés rendezte a törvényhatóságokat és községeket; azonban még hátra van az ország fővárosának és a Királyföldnek rendezése.

Képesekké kell tenni a törvényhatóságokat, hogy saját közigazgatási költségeikről önállólag gondoskodhassanak.

Az igazságszolgáltatás terén üdvös törvények hoztattak. Az új bírósági szervezet jótékony hatása azonban csak akkor fog teljes mértékben mutatkozni, ha elháríttatnak az akadályok, a melyeket az alaki és anyagi törvények hiányossága gördít a bírák gyors és biztos működése elé.

Kormányunk az igazság rendezését tárgyzó egyéb javaslatok közt elő fogja terjeszteni a büntető-törvénykönyvre, valamint a polgári és büntető eljárásra vonatkozó törvényjavaslatokat.

Mint a mult országgyűlés megnyitása alkalmával, jelenleg is utalunk arra, hogy a sajtószabadság biztosításának sértetlen fennntartása mellett gondoskodni kell a sajtótörvények mind alaki, mind anyagi részének azon hiányai pótlásáról, melyeket az eddigi tapasztalás kimutatott.

Az államok jólétének és felvirágzásának legfőbb biztosítéka a polgárok miveltése. Ez okból,

azon nagy fontosságú intézkedések után, melyek a népoktatás érdekében történtek, halaszthatlan szükség immár a közoktatás ügyének továbbfejlesztése a közép és felsőbb oktatás országos rendszerének megállapítása által.

A kolozsvári egyetem és a Ludovika-akadémia felállítására vonatkozó törvényjavaslatok a mult országgyűlésen nem tárgyalhatván, a nevezett országos tanintézetek felállításának siettetése tekintetéből, ideiglenes intézkedésekre hatalmaztuk fel kormányunkat, meghagyván egyszersmind az érintett törvényjavaslatoknak ujjlag az országgyűlés elé terjesztését.

Az ország közmiveldési ügyeinél nem kisebb mértékben fogják igénybe venni önk törvényhozói működését az állam anyagi érdekei. Mert a miveltés és vagyonság, egymást kölcsönösen előmozdítva, teszik lehetővé azon nagy czélok megközelítését, a melyeknek valósttása az állam feladata.

A mult országgyűlés az ipartörvényrel megvetette alapját az ipar egészséges, szabad fejlődésének általában. Az ipar egyik fontos ágának s a kereskedésnek előmozdítása végett kormányunk rendszerez, bányá- és kereskedelmi törvényjavaslatot fog előterjeszteni.

Fontos közgazdasági érdekek sürgetik az erdészeti viszonyok szabályozását is.

Az ipar és kereskedelem pénzügyi és értéktörzalom az ipar- és kereskedelem érdekeinek megfelelőleg biztosíttassék.

A közelebbi országgyűlések sok áldozatot hoztak az állam közlekedési eszközeinek fejlesztésére. E közlekedési eszközök nagy részben megfelelnek a belforgalom igényeinek; nagyobb szerű lenudletet azonban csak akkor vesznek, ha kelet és dél felé is gondoskodva lesz a vasuti vonalok, czél szerű összeköttetéséről a nemzetközi nagy hálózattal.

Általában szükséges a közlekedési eszközök hálózatának törvényhozásilag megállapítása s törvényes intézkedés annak mind létesítése, mind fenntartása iránt.

Örvendetes jelenség, hogy a közelebb több rendbeli vasút kiépítésére tetétt ajánlat állambiztosítók igénybevétele nélkül.

Az államélet folytonos fejlődése évről-évre nagyobb összegeket követel. Különösen a honvédelem, a közlekedés, az igazságszolgáltatás és közoktatás ügye már is oly összegeket vesznek igénybe, a melyek távolról sem annak arányban az előbbi kiadásokkal.

De épen az államélet ezen fejlődésé egyre fokozza az állam jövedelmeit is, úgy, hogy a közhitel mindedig csupán beruházási czélokra kellett igénybe venni.

Önk bölcseségétől várjuk az intézkedéseket, a melyek az államháztartásban az egyensúly fenntartását, szigorú takarékoság mellett, jövőre is biztosítják.

Kormányunk előterjesztéseket teend a czélból, hogy a közadók minél arányosabban oszolyjanak meg, s hogy az adóztatás minél helyesebb alapokra fektetessék.

De országgyűlés berekesztése után egyik legelső feladatunknak tartottuk, atyai gondjainkat a viz által károsult alföldi vidékekre fordítani. Ennek folytán törvényjavaslatok fognak előterjeszteni, melyek jövőre az ily károsodásoknak lehetőleg eljéte vegyék, a társulati működés meneté biztosításá.

Az 1868. XL. XLI. és XLII. törvényszikkek megállapították az általános védkötelezettséget és az ország véde rendszerét. Ezen törvények kellő végrehajtásának biztosítása végett, e törvények alapján és részben azok rendelete következtében, szintén többrendbeli javaslat fog az országgyűlés elé terjesztetni.

Határvidékünkben a két varasdi határőrezred, Zeugg és Beloyár katonai község és Ivancs

vára, továbbá Szászok község polgárosítása befejeztetvén, a körülmény a horvát-szlavon országgyűlés által a magyar országgyűlésre küldendő képviselők egyezményileg meghatározott számának aránylagos szaporítását teszi szükségessé.

E tárgyban a magyar országgyűlés országos bizottságával tartandó értekezés végett a horvát-szlavon országgyűlés bizottságot küldött ki.

Egyszersmind ohajátat fejezte ki előttünk a társországok országgyűlése, hogy az 1868. XXX. törvénycikely némely pontjai az ezen törvényben körülírt módon átvizsgálás alá vettessenek.

Ezek folytán felhívjuk önöket, hogy a nevezett országok bizottságával leendő érintkezés végett, az idézett 1868. XXX. törvénycikely 70. §-a értelmében és azon törvényben kifejezett elvek fentartása mellett, szintén országos bizottságot küldjenek ki.

A közelebbi országgyűlés berekesztése óta a magyar határvidékek részben előkészített, részben tetteleg megkezdett polgárosítása is nevezetes előhaladást tett. Mihelyt az be lesz fejezve, azonnal törvényjavaslat terjesztetik önk elé a vidék közigazgatási beosztása, képviselőinek az országgyűlésre, meghívása, s ezen terület, valamint a már polgárosított horvát határvidéki részek lakosainak általunk nyújtott kedvezmények törvénybe iktatása.

Az elősorolt tárgyakon kívül egyéb halaszthatatlan intézkedések is igénybe fogják venni önk törvényhozási tevékenységét.

Meg vagyunk győződve, hogy e nemzedékre kiható, sokoldalú működésre sietnek fólhasználni a kedvező viszonyokat.

A trónbeszédben, melylyel a mult országgyűlést berekesztettük, megelégedéssel érintők barátságos viszonyainkat a külállamok irányában. Azóta a barátságos viszonyok fennmaradásának és mindinkább megszilárdulásának újabb biztosítékait vettük.

Reméljük, hogy a béke áldásai között sikerülni fog Önöknek a megkezdett átalakítás nagy munkáját nemcsak folytatni, de a Mindenható segédelmével szerencsésen be is fejezni.

E reményben, ez ohajttással üdvözöljük Önöket, kedvelt Híveink, Magyarországon főrendi és Képviselői, ez országgyűlés kezdetén, melyet ezennel megnyitottunk nyilvánitunk!

Legújabb táviratok.

Szászsebes, sept. 4. A tegnap végbement képviselőválasztás alkalmával Groiss Gusztáv 456 és Máriaßy Béla 455 szavazattal megválasztattak, míg az ellenjelöltek közül Bausßner Guido 256 és Bieltz 258 szavazatot nyertek.

Bécs, sept. 4. Berlinből jelentik a „Tagesspr.“-nek: A hannoverai kiegyezés a császárök találkozásánál Berlinben nem kerülend szóba, mert György király vonakodott tárgyalásokba bocsátkozni, ha családjának nem biztosíttatik előre a braunschweigi örökösödés rendje, a mit azonban Poroszország nem fogadott el.

Berlin, sept. 4. Hg. Bismark tegnap este ide érkezett, és még tegnap elfogadta a pápai udvarnál levő bajor követet, Tauffkircken grófot. Bismark ma a császár által fogadtatott, előbb azonban megállatogatta Gortsakoff herceget. A pétervári német követ, hg. Reusz már ide érkezett; Schweinitz grófot is várják; a badeni nagyhercege megérkezett; a francia követet ma estvére várják.

Frankfurt, sept. 4. A jogászgyűlés közelebbi megtartásának helyéül az állandó bizottmány által Berlin jelöltetett ki. Az osztrák tagok testületileg szándékoznak ott megjelenni.

London, sept. 4. A „Times“ jelenti, hogy az új kereskedelmi szerződés tárgyában Angol és

Franciaország közt folyó alkudozások kedvező fordulatot vettek.

Bern, sept. 4. A schweiczi hadsereg főparancsnoka Herzog tábornok a német császár meghívása folytán Berlinbe utazott, a testőrség hadgyakorlatait megsejmelni.

Berlin, sept. 4. A „Prov. Corr.“ a császár látogatásában a jó egyetértés zálogát látja; ez kétségtelen bizonyítéka — ugymond — annak, hogy a nagy keleti szövetség birodalmak a dolgok új rendjével utógondolat nélkül megbarátkoztak és bizalommal tekintenek Németországra. A császár találkozása a katonai ünnepségeknek tulajdonítható ugyan, azonban ezen találkozás kizárólag békés szándékok által kísértetik. Már maga azon tény — így folytatja a nevezett lap — hogy az ausztriai és orosz császárok a német hadak gyakorlatain barátságos érülettel vesznek részt, tanúsítja, hogy ők Németország katonai hatalmában az európai béke kezességét látják. Németország, Ausztria és Oroszország egyetértése semmi más célra sem irányuland, mint Európa békés rendezett állapotának megővására.

Berlin, sept. 4. A császár e hó 12-én Nyugat-Porosországra szándékozik utazni. A francia kormány rendesen fizeti a hadi kártérítést és a fizetések részletenként Berlinben is fognak eszközölni.

Az Alabamaügy lebonyolítása.

A genfi táviratok naponként előkészítik a közönséget az ottan ülésező békebírók munkálatainak befejezésére — írja a „D. News.“ Azon tények, melyek néhány hét óta a közönség közé átszivárogtak, csakugyan azt mutatják, hogy a bíróság előkészítő vizsgálatai befejeztek, s hogy a még reá váró munkálatok szűk korlátok közé vannak szorítva.

A bírák eddig az emlékiratok, ellenemlékiratok és okadatok vizsgálásával foglalkoztak s ennek befejeztével szóbeli felvilágosítást vettek a két hatalmasság képviselőitől a főbb pontokra nézve. Most azonban már mindez be van fejezve, a képviselőkre nincs többé szükség és Roundell Palmer angol megbízott békén visszatérhet Londonba.

A bírák magukban üléseznek, hogy készüljenek az ítélet kimondására. Ha következtetnünk lehet a körülményekből a bírák határozatára, feltehetjük, hogy megállapodtak azon vezérelekre s most azoknak alkalmazása várható.

Az amerikaiak azon meggyőződésben élnek, hogy ennél többet állíthatnak s merészen emlétenek fel különböző összegeket, melyek szerintők kártérítésül megítéltek az ő kormányuknak. Mondják, hogy nagy összeg fog megszavaztatni az Egyesült-Államoknak, mely csekélyebb ugyan, mint a minőt a mi unokatestvéreink hazafisága várt, de mégis szép summa reánk nézve, míg elfogadása Amerika részéről józan higgadságot és mérsékletet tanúsít.

Ha elfogadjuk azon határozott és ismételt ál-

litásokat, a melyek Genfből szivárognak át hozzánk, az Alabama-károkkért megítélendő összeget azon hat millió font sterling közé, melyért mint Barnal Osborne említette, egy ügyes ügyvéd az egész ügyet elintézné és azon valószínű összeg közé helyezhetjük, melyet az ideai budget fölöslegül adand.

Nem lesz azonban helyén kívül egy intő szót mondanunk itten. Midőn egy vagy más tekintély három vagy négy millió fontot emlit, mint azon összeget, a melyet nekünk kellend fizetni, azt egyelőre csak megpogatózások kell tartanunk. Senki sem mondhatja meg ugyanis, mily összegben fog megállapodni a bíróság, minthogy még előbb különböző pontokat kell eldöntenie, melyek anyagilag befolyást gyakorolhatnak az összeg nagyságának meghatározására.

Mi gyaníthatjuk, hogy az ítélet bizonyos pontig kedvezőten leend reánk nézve s noha az iránynyokban támasztott igények nagyobb része mint alaptalan, vissza fog utasíttatni, vannak némelyek, melyek megállapíthatnak. Ezt kétségtelennek véve, alkalmazkodunk nemcsak a Genfből jövő tudósítások egybehangzó állításaihoz, de egyzersmind a brit közönség hangulatához is.

Sok bajunk volt nekünk ezekkel az Alabama-igényekkel számos éveken keresztül. Egész halom diplomaiati jegyzékváltás történt ez ügyben; legügyesebb államférfiaink mindkét pártból egymásután vették azt kezökbe. Végre három szerződést kötöttünk arra vonatkozólag és most legderékabb embereinket küldöttük Genfbe az ügy különböző pontjainak megvitatására.

Ha e fáradsalmak után a döntő bírák összeültek és egyhangulag oda nyilatkoztak, hogy az amerikai igénykereseteknek éppen semmi alapjuk nincsen és mi semmiért győztünk magunkat nyolc éven keresztül, bármily fogadtatásra talált volna e hír Amerikában, bizonyos, hogy nálunk még nagyobb lehangoltságot idézett volna elő s a bíróság ítélete egyzersmind gyakorlati értelmiségünk elitélése gyanánt tűnt volna fel. Ily szegénytől azonban nagy látszik, megóv bennünket a genfi békebírók ítélete, s rövid időn meglepéssel értesülünk, hogy az Alabama-igényletek bizonyos határozott mennyiségre redukáltak s egyszer mindenkorra megszabadulhatunk e kellemetlen dologtól bizonyos kiszabott összeg fizetése által.

A genfi döntő bíróság ítélete, mint méltán remélhetjük, nagyobb eredményt fog felmutatni, mint egyszerűen egy magánvita befejezését. Közvetett következményei közt lesz az is, hogy népünk inkább megbarátkozik a nemzetközi törvény kötelezővel, mint az amerikaiak, mint oly kellemetlenségre, a melybe beleonyolodtunk s a mely mint a közéletben előforduló mindenemű vita, a kitartásban esősebb párt előnyére dől el.

Az amerikaiak azon panasza, hogy a mi nézeteink a külföldi eseményeket illetőleg ép oly elszigetelt mint földrajzi fekvésünk, kétségtelenül bír némi alappal, noha más részről tagadhatlan, hogy az amerikaiak szántszándékos tartózkodása az óvilág dolgaitól azon veszélylyel fenyeget, hogy még inkább elszigetelti saját országukat.

nagyszerű fürdőhez szokott ember előtt másképp rögtön feltűnének. — A gazdagon kitoró vízben ülve elmerengsz, s ha csak a kellemes érzésre figyelmelem s nem riasztana föl a déli harangszó, mely egyzersmind a lucullusi fényt és gazdagságot nélkülöző ébredre is hív, — bizonyosan napestig ott maradnál. Elkényeztetett gyomrod ujjongva fogadja elhatározásodat, s te bámulva veszed észre: hogy mennyire nem finnyás, ép oly telhetetlen is az. —

A fáradság és a mindinkább elhatalmasodó kellemes érzésnek engednünk kell, — azért a közönség általános példáját követve — csukjuk le szemünket és szunyodjunk el.

Rögtön lassu zengés és ringató szárnyütések gyöngö szellőjét véled magad körül hallani s ha képzelmed a külvilág tarka köreitől még felizgott, azt hiszed — hogy a sphaerák körébe jutottál. — De mi, kik a pár heti itmulatunk alatt történt nagy személyváltozás folytán már régi törzsvendégek levünk, — tudjuk az ily bájosnak tetsző ábrándozás végét. — Nehány szunyog malitiosus csipése s egy pár karcu darázsok orrod körüli keringése, melyre mint körtére letelepedni készülsz, téged is fölráz szendergésből s egy bosszantó tapasztalással gazdagabbá tesz, mert felpillantva meglátod a plafond deszkái közt a hézagokat, ringatóidnak bevonulási helyét. Most azonban ne gondolkozz ezen oly soká, siess — vedd magad valamivel elegansabb külmezbe s menj a sétahelyre.

A kis pallón áthaladva reflexiókat teszel a „csintalanság és elhagyatottságra.“ — Igazat adok; de jobb jövővel biztatlak s tovább menve szerencsés vagyok a kedves völgykoszorúnak bemutatni. — Általában férfi nagyon kevés van, — nő és gyermek a legtöbb s így közöttük kell keresni és velők együtt a szorakozást, — de azután ezt itt fel is találod. „És mi áll a beszélgetésen kívül mulatásukra?“ kérded. — Oh rögtön alakul egy te-kéző compánia s te megvalold, hogy csak a bámulatos élénkség képes ezen rozsz tekepályán oly kedves mulatságot előidézni. — Innen tovább

Mindnyájan emlékeztethet még azon visszatetszésre, melyet több angol lap fejezett ki, a midőn híre járt, mintegy tíz év előtt, hogy kötelességünk lenne bizonyos specialis rendszabályokat fogadnunk el, melyek ne engedjék meg, hogy kikötőkől hajók indulhassanak el a déli államok hajóhadába. Az unionisták csalódtak, ha azt hitték, hogy ez érület az amerikai kormány iránti ellen-szénvből vette eredetét; nem, ez nálunk a tudatlanság és tájékozatlanság türelmetlenségéből származott, mely nem tudta eltűnni, hogy a bennünket megillető szabadság idegen hatalom kedvéért megszorításokat szenvedjen. Ha általános megértették és felfogták volna az angolok, hogy a közjogi törvény szigorubb szabatoságot igényel, hisszük, miszerint maga a közvélemény szorította volna a kormányt cselekvésre. Némi tekintetben jobb, hogy a hiba, a melybe az amerikai háború alatt estünk, egy oly bíróság által igazították helyre, a melyre Nagybritannia és Amerika közösen bizták vitás ügyök eldöntését, mintsem, hogy pusztán, önkaratból intéztették el.

Az amerikaiak folytonosan megjegyzik rólunk, hogy büszkék vagyunk, és tagadhatlanul mi sokat tartunk nemzeti multunkra, ép úgy, mint ők nemzeti jövőjükre. Mind a mellett látni fogják, hogy egész készséggel vetjük magunkat alá az ítéletnek, hogy nincs semmi nemzeti önbárványozásunkban, a mi nem hagyna bennünket meghajolni oly tekintély előtt, a melyet mi és szomszédunk kölcsönösen elismertünk.

Az amerikai kormány magatartása a mult évek alatt világosan kitüntette, hogy Amerika nem bízik a mi békeszeretünkben s hajlandóságunkban az ügy békés uton leendő elintézésére nézve, Washingtonba küldött meghatalmazottainknak azonban sikerült végre meggyőzni az amerikaiakat, hogy mi csakugyan barátságos végkibékülést óhajtunk.

Lapszemle.

A „Pesti Napló“ kitarást és sikert kíván az egybegyült törvényhozásnak. Alkotmányos fejlődést kíván, melynek valósulása nemcsak a Deák-párttól függ, s óhajja, hogy ez többségében el ne bizakodjék, hanem mint eddig, loyalsan járjon el. A mai dolgok állása — mondja — sok részben a baloldali elhatározásától függ. Azt hiszi, hogy a szélsőbal folytatni fogja botrányait, s kérdi, hogy vajjon az ily törekvéseknek akar-e továbbra is előmozdítótul szolgálni a balközép? Ebben keresi kormányképessége feltételeit? Többre becsüli-e a botrányt, mint az ország javának komoly, férő kora a többség egész erejét a tevékenység gyümölcsöző terére fordíthatja. A Deákpart a legkomolyabb szándékkal lát munkához, s azért ajánlja az ellenzéknek, hogy legyen a Deákpart versenytársa, melynek célja, „teljes erővel védeni az alkotmányt és a parlamentarizmust.“

A „Hon“ vezércikkében, melynek címe: „Legyetek üdvözölve!“ ünnepélyes órának mondja azon időt, midőn a nemzet emelkedett hangulattal üdvözli egybegyült képviselőit. — Meleg érzettel óhajja, vajha ne fajulna a pártharc pártviszálylyá;

menve egy hinta is van, melynek föllállításával az én szolgabíró bátyám uram a társaság haláljára érdemesítette magát, miután különben ítélet napig leszakadva maradt volna.

Szép kirándulási helyek is vannak. A meglepő vizesés, hol kövült faleveleket és rovarokat kaphatni, „a víz eredete“ a régi római fürdők, a barlang, a hegyek és erdők erre elég alkalmas nyújtanak, s a társaság kész a kirándulásra mindig. Nagyonbbszerű s megtekintésre méltó hely Nagy-Ág, hova mintegy 4 óra alatt lehet eljutni.

Este ének, zene, játék s néha egy kis tánc, mindenesetre multság van. Többek közt király ő Felsége születésünnepén igen jól sikerült bankett, este csinos és kedvesen folyt bál tartott. Es mindez oly könnyedén, fesztelenül történik, oly bizalommal simulunk egymáshoz, mintha ismerettségünk örök, együttlétnünk elváthatatlan volna.

De ha az egyszerűség ez életben oly kedves és meglepédesünkre szolgál, mennyire fokozódnék még, ha a gr. Kun Kocsárd, gr. Teleky D., dr. Lészai D. buzgósa folytán alakulandó társaság kiragadja elhagyatottságából e kedves helyet. Ha az épületek egyszerűen bár, de kellőleg ujtva és felszerelve, a fürdő rendbehozva és szaporitva lesznek. Ha a szép fasorok kitisztítva, ültetés által nagyobbbitva s általában a fürdő oda emelve lesz, hova gyógyhatásáért helyezni már rég kellett volna.

Bővebb ismertetésül érdemesnek vélem a társaság „programja“ után következőket kiemelni: A tavalyi fürdő-üdeny alatt id. gr. Teleki Domokos üdült csuzos bajában ezen fürdőt sikerrel használván, egy látogatás alkalmával gr. Kun Kocsárd és dr. Lészai D. Daniellel elhatározták, hogy a fürdőt elhanyagolt állapotából részvény-társaság által kiemelték megkísérik.

És valóban a gyógyi viz ezt meg is érdemli, mert mérsékelt 24—25 1/2 R^o melegségükből s ásvány tartalmukból kifolyólag az agyat és szívet nem izgatva, bőrduzzadtságot, izzadságot elő nem idézve, sőt ellenkezőleg az izgatott idegrend-

vajha a jövőben kerülve lennének a mult hibái; vajha egység, béke lennének a tények szülőit, s ezzel fejezi be költői hevű cikkét: „Ünnepélyes óra! lelkesítés nemes érzelmekre, tiszta akaratra és szent célokra mindenkit: hadd legyél áldva az utókor által és a nemzet legutolsó tagja se nyissa átokra száját 1872. szeptember hó 4. említésére. Országgyűlési képviselők, legyetek üdvözölve!“

A „P. Llyod“ ma ujjolag hangsúlyozza, hogy a cloture-t nem tartja alkalmas eszköznek a szándékos időfecsérlés megakadályozására. Ha az ellenzék minden áron halogatni akarja a tárgyalásokat, ezt interpellációk, határozati és vád alá helyezési javaslatok benyújtása által a végtelenig teheti. A cloture azon felül népszerűtlen rendszabály, mely ellenkezik mivel köreik szokásaival; és gyakorlati eredménnyel a jelen úlésszakra nézve különben sem bírna, mert csak a jövő úlésszakban volna foganatosítható. Sokkal czélszerűbbnek véli ennél fogva, ha a Deákpart egyezményre törekszik a mérsékelt ellenzékkel. Ez alatt nem valami tágos körü fuziót ért, mely jelenleg lehetetlen, hanem egyszerűen a pártok egymáshoz közeledését szabadelvű reformok behozatala céljából, melyek a törvényhozás összes tényezőit egyaránt érdeklik. Ily egyezmény az elv feloldozása nélkül is gongolható s annál természetesebbnek látszik, mert nem a liberalismus kérdései azok, melyek válaszfalat képeznek a Deákpart és mérsékelt ellenzék között.

Értesítvény

a Pesten 1872. évi szeptember 23—26-ig tartandó harmadik magyar jogászygyűlés tárgyában.

II. Ünnepélyek és összejövetelek tárgysorozata.

1872. évi szeptember 22-én esti 7 órakor ismerkedési estély a „Hungaria“ szálloda felső termében.
- Szeptember 23-án kerti ünnepély az „Állatkertben.“ Kezdeté esti 6 órakor.
- Szeptember 24-én esti 7 órakor dísz-előadás a nemzeti színházban.
- Szeptember 25-én 3 órakor dísz-előadás a „Hungaria“ szállodában.
- Szeptember 26-án esti 7 órakor bucsuestély a „Hungaria“ szálloda felső termében. Állandó találkozási hely ugy délben mint este, kedvezőtlen időben a kerti ünnepély elmaradása esetén is: a „Hungaria“ szálloda felső terme.

III. Szükséges tudnivalók.

A jogászygyűlés központi irodája (uri utca 8. sz. első emelet, a budapesti ügyvédi egyesület helyiségeiben) folyó é. szeptember 20-tól 26-ig bezárólag naponta reggeli 9 órától esti 5 óráig, 27-én pedig reggeli 9 órától déli 1 óráig leendő nyitva.

A jogászygyűlés hivatalos közlönye, a „Magyar Themis“, a jogászygyűlés tartama alatt napoként reggel jelenik meg és az ülési helyiségekben fog szétosztatni. A napiközölyért díj nem jár.

szerre kimelölög, csendesítölög hatva, a napontai kétszeri használatot megengedve, nem gyengítve, utó curát nem igényelve, a legtöbb köresetben sikerrel használható.

Miután az anyagi oldalról tekintve, ha a fürdő kellő czélszerűséggel és kényelemmel berendeztetik, s főleg ha Hunyadmegye részéről oly régóta várt új és biztos utak elkészítése megtörténik, kellő és biztos jövedelemre is lehet számítani; teljesen méltánylandó lennevezett t. urak azon buzgósa, hogy a fürdőt tulajdonosa br. Bornemisza János ő nmltségától következő pontok alatt kívánják kivenni:

A tulajdonos báró a fürdő-telepet minden épületei, belső és külső telkeivel évi 500 ft haszonbérért egy részvény-társulatnak kiadja 40 évre. A társaság kötelezi magát 40 év alatt 40,000 ftot épületekbe, javításokba stb. befektetni.

A társaság az átvett telkekből kevés évi taxa mellett 99 évre házhelyeket oszt ki.

Végül mellékeve van egy számítás is, mely szerint 60 nap alatt 100 vendég után és a kiadandó haszonbérés javából 5200 ft jövedelmet vár, mi — tekintve a valóban csekély árakat, mégis a befektetett tőkének 7 1/2 % kamatot hoz a szükséges kiadások levonása után.

A természet oly nagy áldásaival felruházott, de az emberektől elhagyatott hely kiemelésre vár. Teljes reményünk is van hozzá, mert a kibocsátott 800 drb 50 ftos részvény majdnem mind alá van írva. Azonban ezen mennyiséget részünkről elegendőnek nem véljük. Bizonyára több és helyesen alkalmazott befektetés bőven meghozza kamatait és a nagy közönség, melynek már oly számos tagjai élvezek a fürdő jótékony hatását, részvétét teljes ki fogja mutatni iránta, az igazgatók a közrészvétel által segítettve, meg is fognak felelni hivatásuknak, midőn nemcsak honfitársaink, hanem a külföld számára is hazánk egy új kies pontját emelik ki homályából: a természet által oly dúsán megáldott gyógyi fürdőt.

Török Bertalan.

TÁRCSA.

Gyógyi fürdő.

Augusztus hó. 1872.

Ha a világból félrevonulva hiuságai s nagyra tartott változásainak befolyásától rövid időre magadat megmenteni, de egyzersmind a csend és nyugalom ölében fölelevenülni akarsz, — jöjj ezen elhagyatott tetsző, de mindenesetre szebb jövőt érdemlő fürdő ölébe. — Itt a lég ment minden városi miasmától s a dió- és nyárfák lombjainak susogásába nagyvilági politika zajja nem vegyül. — Egyedül magadnak élsz, magadért teszel mindent, egyedül vagy társaságban — a mint jön s kedélyed kívánja. — Igényeid lehető kevesek, kényelmi felszerelésed lehető sok legyen, mely tanács az itteni majdnem primitív állapotról némi előleges képül szolgálhat. — Ha mindezekkel készen vagy, utazz Szászvárosra, s ott martalékui engedve magad egy derekasan megrántó fuvarosnak, átszálssz a Gyalmánál szélesen kanyargó Maroson s nem sokára egy meredek sziklás uton eléred azon szerencsés helyzetet, hogy szekér-to-lóvá teheted becses személyedet, miután az erénynek a mythos szerinti pályájához hasonló kapaszkodó segítség nélkül szekered alig haladhat előre. — A fáradság azonban jutalmazva van a hegytetőről kinálkozó gyönyörű kilátással a szőke Maros völgyére s abban ivkónt elterülő Algyógy helységére. — Dió és gyümölcsfákkal szegélyezett uton megy tovább, s midőn a fürdő udvarára beérvén még szobát is kaphatsz, adj hálát az egek urának s menyj az öreg Szivuj böles vezetésé alatt a fürdőbe, lemosni az uti porral együtt gondjaidat is. —

A kellemes 25 R. ° meleg víz, mely körül ölel kristály tiszta hullámaival s tagjaidat szén-sav-dús gyöngyöcskékre borítja, — elvonja te-kintetedet a kényelmetlenségétől, — s nem ad időt figyelni a hiányokra, mik előtted, nagyvárosi s

— A jogászyülés viléki tagjai a magyarországi gőzhajók és vasutakon, különösen: a cs. kir. államvasuton (a Valkány-Perjamosi és Uj-Szöny-Bécsi és Anina-Oriviczai vonalok kivételével) f. é. szeptember 18-tól october 2-ig, a dunagőzhajózási társulat hajóin szeptember 15-től sept. 30-ig, a tiszavidéki vasuton sept. 18-tól okt. 5-ig, a cs. kir. szab. déli vasuton sept. 18-tól okt. 1-ig, az első erdélyi vasuton sept. 17. okt. 2-ig, az egyesült magyar gőzhajózási társulat hajóin sept. 15-től oct. 5-ig, a kassa-oderbergi vasuton sept. 18-tól okt. 2-ig, a magyar-keleti vasuton sept. 17-től okt. 4-ig, a magy. észak-keleti vasuton sept. 18-tól 30-ig, 5% nyi vitelbelen-gedést élveznek az ide és visszautazás tekintetében, a mennyiben minőségüket az illető pénztáraknál tagsági jegyeik felmutatásával igazolják.

— A jogászyülési tagok részére a központi irodában jelvények adatnak ki. (fehér-kék szalagcsokor: „magyar jogászyülés“ — „Pest 1872. sept. hóban“ felirással) melyeknek a jogászyülés tartama alatti folytonos viselésére a tagok annál inkább felkérnek, mert a jelvények szolgálódnak az úlések és ünnepélyek, különösen a diszbed, ismerkedési estély és az állatkerti ünnepély alkalmával rendszerint tag-igazolványul. A váltott tagsági jegyek alapján kapják a tagok az évkönyvet és a napiközlöny számait, továbbá ezen jegyek előmutatása mellett a vitelbér leszállítási kedvezményben részesülnek; felkérnek azonban a tagok, hogy esetleges félreértések kiké-rülése végett tagsági jegyeiket is folytonosan maguknál tartani és kívánatra felmutatni szivesked-jenek.

— Az állandó és rendező bizottság jelvénye fehér-vörös szalagcsokor, „magyar jogászyülés“, — „Pest 1872. sept. hóban“ felirással.

— A tagok kéretnek, hogy jelvényeiket tag-jegyeik felmutatása mellett a központi irodában személyesen átvenni, és szakosztályok névjegy-zékébe leendő felvételüket legfeljebb az első tel-jesülés bezártáig ugyanott eszközölni sziveskedjenek. A gyűlésre megjelent tagok névsora közzé-tétetik.

— Az évkönyv két kötetben jelenik meg, az első kötet tartalmazza az indítványokat és elő-legendesen küldetik meg a tagoknak, esetleg a jelent-kezők Pesten fog a tagoknak kézbesíteni a központi irodában, a második kötet tartalmazandja az összes tanácskozásokat gyorsírói feljegyzés után és utólag fog a tagoknak megküldetni. Az évkönyv-ért díj nem jár.

— A hölgyek részvéte kölcsönözven az ünnepélyeknek és estélyeknek legfőbb fényt és kedélyességet, felkérnek a családok tagok, hogy az ünnepélyekben és estélyeken családbeliekkel együtt sziveskedjenek részt venni.

— Az állatkerti ünnepély tekintetében in-tézkedés történt, hogy egy a kimenet, mint a be-jövet alkalmával elegendő társasági álljon a ta-gok rendelkezésére, melyek szabottáron közveti-tendik a közlekedést éjen át is.

— A diszbedhez a jegyek a központi író-dában szeptember 24-én déli 12 óráig előre vál-tandók; egy teríték 3 ft. (egy üveg asztali bor és kenyér beleértésével) 3 ft.

— A színházi diszbedhez a jegyek a szokott áráért a megelőző nap déli 12 óráig előre válthatók a központi irodában.

— További felvilágosítások a központi író-dában nyerhetők, a kerti ünnepély részletei a napi-közlöny első számában közöltek.

Kelt Pesten, 1872. évi aug 22-én.

Elnöki megbízásból

Dr. Siegmund Vilmos,

a harmadik magyar jogászyülés állandó bizottságának titkára.

Külföldi hírek.

A német sorhad legközelebb általában a javított gyutüspuskával látatott el, mely a réginiél rövidebb csövű s mind csöve mind szuronya kívül bronzírozva van, sulyra nézve szintén jelentékeny könnyebb a réginiél, jobban lehet vele célozni és gyorsabban löni, lőtávola pedig 1200 méter, azaz épen kétszer akkora, mint a régi gyutüspuskáé. Ez új fegyver azonban minden előnye mellett is csak ideiglenesen van elfogadva s minél előbb a Mauserféle puskákkal fog helyettesíteni, melytől csodákat várnak. A lefolyt háboru alatt szákmányul ejtett 500,000 chassepot mindaddig használatlanul a fegyvertárakban hever.

A kölni lapban Wickede, híres katonai író, politikai és katonai elmélkedéseket közöl az osztr.-magyar és német seregnek közös manővrozását indítványozza. Többek között így ír: „Nagyon észélirányosnak tartanók, ha az osztrák és német birodalmi sereg csapatai nagyobb közös manővere-reket tartanának. Ha p. a porosz-osztrák határon Sziléziába és Csehországba, a szász-osztrák és a bajor-osztrák határon időről időre 30—40,000 osztrák és német csapat egyesülne — egy közös főparancsnok alatt nagyobb manőverek kivételére, ez mindenütt a legjobb benyomást tenné. Ez által a két hadsereg közti barátság meg volna

nyerve, és a csapatok összetartása emelkedést idézne elő, de másrésztől egész Európától szem-mel látható bizonyosság lenne, mily bizalmas szövetsé-g áll Bécs és Berlin közt. Ily közös manőverek — 20,000 osztrák és 20,000 német csapattal nem igényelnek sokkal több költséget. mintha 20,000 porosz csapat egyedül Breslaunál és 20,000 osztrák Brunnél vagy Prágánál ma-nővroz, mivel a vasutak segítségével a brigádok és csapatok igen könnyen, gyorsan és olcsón a meg-határozott helyre hozhatnák. Ezenkívül az osztrák és német tábornokoknak alkalom adatnék, egymás mellett manővrozni tanulni s ez a szövetséges seregek vezéreire nézve nagy fontosságú. Azután ez által a társulási szellem, a pájtáskodás is emol-tetnék, különösen pedig a különböző seregek tiszt-jeinek alkalom adatnék egymást megismerni és becsülni tanulni. Még 1864-ben Schlesyig-Hol-steinban, ha nem is bensőség, de mégis jó ismeretség állott fön az osztrák és német katonák közt, külö-nesen pedig tiszték közt. (Igen sok lenne a jóból!)

Bazaine tbk. ügyéröl a „Rappel“ időkint tud részleteket közölni; így legközelebb tudatja, hogy a vizsgálatok a legkedzötlenebbül végződnek a tbnokra, kire teljesen bebizonyul, hogy Mac-Mahon távsürgönyét, melyben öt seregek egyesítésére szólította fel, már aug. 29-én, tehát akkor, midőn a németektől még menekülhetett volna Metzbe, két oldalról is megkapta. Elbeszéli egyszersmind a nevezett lap, mily módon jutott Mac-Mahon sürgönye Bazaine keze közé.

Mac-Mahon a sürgönyt több példányban leíratta s a papírt kaucuk borítékba gyűrte, mely apró go-lyó alakot tüntetett fel, ezután egy egy ily golyót adott több megbízható embernek, hogy azt szájkob-ban Metzbe vigyék s ha rá kerülne a sor, azt el is nyeljék. A kiküldöttek közül Flao nevű rendőr és Marschal mesterlegény érkezett a sürgönyvel Metz-be Bazaine tkhoz.

Berlinből jelentik, hogy Vilmos császár 3-án délelőtt jelen volt lóháton, a királyi herceze-gek, Miklós nagyherceg, számos tábornok és külföldi tiszt által körvezetve, a berlini testőresap-atok hadgyakorlatain, a tempelhofi mezőn. Kö-vetkező ünnepélyek vannak egyelőre kilátásba vé-ve a három császár összejövetele alkalmával: sept. 7-én nagy diszszemle, diszbed a kastélyban, este katonai előadás az opera-színházban; ugyanazon este nagy takarodó. 8-án a legmagasb uraságok templomba menetele a különböző hitvallások szer-int, déiben ebéd Babelsburgban, este ünnepély a koronahercegnél, a potsdami új palotában. 9-én hadtesti gyakorlatok, ebéd a berlini császári pa-lotában, estély Károly hercegnél, 10-én hadtest-gyakorlatok, satori ebéd, este udvari hangverseny a császári palotában. Udvari vadászat is tervez-tetik. Az osztrák-magyar követ, gr. Károlyi meg-érkezett; a hét végéig az összes diplomai tes-tület jelenlétét várják. Gr. Moltke visszatért. Az opera-színházi diszbed elmarad Ferencz József császár gyászra tekintetéből, ki — míg a többi magas vendégek a katonai szini előadást látogat-ják meg — a diplomai testületet fogadandja.

A „Fremdenblatt“-nak távirják Berlinből, hogy a császár parancsára, az 1866-ki háborura vonatkozó összes festmények eltávolították a palotákból; hasonlóan Steffek képtárából is eltávolít-tatták a kőniggrázi csata képe. A polgármester és a városi tanács meghívandják az uralkodókat a vá-rosház megtekintésére.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, szeptember 6-án.

— A király sep. 4-én 4 óra után néhány percczel utazott el Berlinbe az e célra berendezett külön vonaton, mely a lehető kényelemmel és csin-nal volt felszerelve. A miniszterek, az országgyűlés mindkét házának tagjai, s a hatósági főbb tiszt-viselők, mind diszruhában, 4 óra előtt gyülekeztek az indóházban, s közönség is nagy számmal jelent meg. Ő Felségét szívélyes éjének kísérték e nagy fontosságú utra. A vonat, melyen utazik, nem változik Berlinig, s az utat 20 óra alatt teszi meg, úgy hogy Ő Felségét már holnap délben Ber-lingen lesz. Gr. Andrassy külügyminiszter már Pestről kíséri Ő Felségét, de az udvari kíséret na-gyobb része Bécsben fog csatlakozni.

— Ő es. és apost. királyi Felsége követ-kező legfelsőbb sajátkezü kéziratokat méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani: Kedves minster Bittó! A midőn önt saját kérelme folytán igazsá-gügyi ministeri állásától ezennel kegyelemben fel-mentem, egyszersmind ezen minőségben, különösen a bíróságok szervezése körül tanúsított sikeres és kitünő tevékenységének elismerésül önnök a való-ságos belső titkos tanácsosi méltóságot díjmento-sen adományozom. Kelt Budán, 1872. évi sep-tember hó 4. Ferencz József, s. k. Gr. Lónyay Menyhért s. k.

Kedves minster Pauler! Önt vallás- és köz-oktatásügyi ministeri állásától, e minőségben telje-sített hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett

kegyelemben felmentvén, egyszersmind magyar ministerelnököm előterjesztése folytán magyar igaz-ságügyi ministeremmé ezennel kinevezem. Kelt Budán, 1872. évi szeptember hó 4. Ferencz József, s. k. Gr. Lónyay Menyhért, s. k.

Kedves Trefort! Magyar ministerelnököm elő-terjesztésére önt ezennel vallás- és közoktatásügyi magyar ministeremmé kinevezem. Kelt Budán, 1872. évi szeptember hó 4. Ferencz József, s. k. Gr. Lónyay Menyhért, s. k.

— Trefort Ágoston, legkegyelmesebben kinevezett vallás- és közoktatásügyi m. kir. minis-ter ur, ezen minőségben az esküt Ő Felsége leg-magasabb színe előtt tegnap, sept. 4-kén letette.

— Füttyre szaladnak. A napokban egy gazdást a különostorutcában megállított két uri ember s kérte adjon nekik szállást. — A gazdász szabadkozott, de a gyanus külsejűek nem tájítottak s mindenkép véle akartak menni. — E perczben a sétaterre vezető keskeny utcából fütty hallatszott, mire a toladók, egyszersz szaladni kezdtek azon irányba. — Bár ez este 1/2 11 órakor történt, — még is megérdemli a rendőrség figyelmét az, hogy Kolozsvár belvárosa közepén hivataln kísérők botok-kal fegyverkezve szegődnek a békés járókellők-hez. Állami rendőrség hol késel!?

— Fogarasy Mihály püspök ő nagy-méltósága a csik-szent-tamási templom főoltárának helyreállítására, mely a mult évben villám-csapás által nagyon megrongáltatott, 115 frtot, s ismét Felvinczre egy harangozó ház felépítésére 100 frtot méltóztatott adományozni.

— A m.-vásárhelyi követválasztás szeptember 16-án fog megejteni. A Deákpárt jelölt-jei: Borosnyai Pál és Ajtai Mihály. A baloldal, mint hírlik, Lazár Ádámot és Ráth Károlyt lép-teti fel.

— A közmunka és közlekedési m. kir. minster Sári Lajos segédfogalmazót ministeri fogalmazóvá nevezte ki.

— Gyilkossági merénylet M.-Vásár-helyt mult kedden egy Gáspár Ferencz nevű ot-tani csizmadia, állítólag azért, mert nem volt a sza-vazók lajstromában, berohant polgármester Boros-nyai Pál ur hivatali szobájába és káromkodva egy felhuzott sárkány pisztolyt tartott a polgármester elé azon szándékkal, hogy megölje. A bizonyos veszélynek elejét veendő, a polgármester felugrott, s épen azon perczben fogta föl az attentator kezét, midőn a pisztoly eldőrdült. A lövésre többen be-rohantak, s a merénlyt elfogták. A vizsgálat, mint hírlik, sok mindenfélét fog napvilágra hozni.

— Színházunk ujjonnan szerződött tagja Egressy Ákos f. hó 4-én lépett fel először — M.-Vásárhelyt — „Hamlet“-ben. Eichner Anna 5-én lépett fel „A jó hazafiak“-ban.

— A „Heller“-féle kioszk minden tekin-tetben ékesen készül: oldalain most rakják az üve-geket; — bérlője Tauffer János czukrasz mindent megtesz a közönség kényelmére.

— M.-Vásárhelyt sept. 22-én lesz az az utolsó előadás. 24-én a társulat ide visszaér-kezik.

— Baleset. Közlekedésről Papp M. kocsisa keresztl akart a Szamoson menni szekérrel, me-lyen gazdája 14 éves leánykája ült. A víz azon-ban sebes és mély lévén, elsodorta a szekeret, s a szülőök nagy bánatára a kis leány oda vészett.

— Néptanítóink tegnap délután előleges értekezletet tartottak a fölött, hogy a gyűlésen ki-iket válszszanak egyleti-képviselőkné? — Dési László hunyadi tanító indítványára: Elnöknek tks. Pál Ferencz igazgató tanár, alelnöknek Szabó Endre, titkároknak: Benedek Samu és Orbán Dénes, pénz-tárnokul Gázi József, könyv-vezetőnek pedig Tóth Sándor választattak. Ezután a 20 választmányi ta-got is kijelölték.

— B. Vass János a n. váradi dalárda tagja a „Bihar“ élén egy üdvözlő költeményt tesz közzé, melyben N. Várd közönsége dalegyete s különösen hölgyei nevében a vendégdalárokat köszönti. Ugyancsak a „Bihar“ ujdonsági rovatában jönnek a dalárok mottoval így ír: „legyünk va-lóban vendégszeretők, mutassuk meg az ország minden részéből egybeseregő honfiaknak, hogy Nagyvárad ma is ép oly patriarkalis tud lenni vendégei iránti szívéssége és őszinte barátsá-gában, mint mily előrehaladt a modern kivilá-nak minden más nemében.“

— A n.-váradi dalárünnepély alkalmával bálók is rendeztetnek. Így a vendégekön-ségnek szórakoztatásáról is gondoskodva lesz. Hir szerint tüzijátékot is terveznek.

— Önkéntes tűzoltóink, mint rende-sen, szerdán 6 órakor dobszó mellett vonultak ki Monostorra. Kötelezett tűzoltóink pedig vasárna-pontként kora reggel, 4 órától kezdve egész 6-ig fogják végezni gyakorlataikat.

— Ideje már. A majorok közti utcákra kezd a városi hatóság gondot fordítani; mert köve-cset hordat s ezzel borítják be a talajt, mely esős időben eddigelé süppedékké változott.

— Bécsből írják a „Spener Ztg.“-nak aug. 28-ról napolva: A csász. orosz követ az oszt. ud-várnál Novikoff ur a vaskorona rend I. osztályát nyeres ezzel majdnem egy időben tüntettetett ki

Langenau báró az osztrák-magyar követ a Szent-pétervári udvarnál a Szt. Anna rend nagy jelvé-nyével. Késég kívül jó következtetést lehet vonni, ezen kölcsönös kitüntetés szándékából.

— Bécsből a világiállítási tér fe-lől tudósítanak, hogy mű és festészeti kincsek kiál-lítására szánt épület készen van. Ez épület két nagy teremből s két mellékfolyosóból áll. A szin-tén tartós anyagból készített épületnek az expo-sition des amateurs részére építése már megkez-dett s már az alapokat megépíték.

— Derssin lovartársulatának tizenegyedik műelőadása szerdán meglehetősen megtöltötte a né-zőkör helyiségeit, pedig hogy kitünő kedvel és tüzzel működtek volna, azt elmondani nem lehet; de bizonyos igazgatói routine és élelmesség mutat-kozik az által, hogy az érdekesebb mutatóvnyok időteltével fokozatosan véteinek elő s majd minden műsorozatban foglaltatik új meglepetés a változa-tosságot kedvellő közönség számára. Ilyen volt ma is Henry ur fellépte. Ezen alig 15—16 éves fia-tal művész a lóháton végrehajtott nyaktörő ugrások művészetét sokra vitte, valamint Oreste és Tautz urak a lég-testgyakorlatot.

— Bukarestből jelentik, hogy Románia legnagyobb politikai írója Demetriu Bolintineanu meghalt.

— A torna és vivoda épületnek eddig még csak elő részére van helyezve a rézetű. Korai volt azon hír — mit egyik lap társunk közölt, — hogy az egész épület már fedél alatt áll.

— Rosz ellátás. A fűsibusban többen ta-pasztalták, hogy este 11 óra felé nem kaphat az ember azon fajtájú bort, melyet előbb ivott; mert nincs. A kelner ilyenkor ezeket mondja: „Lefeküdt a principális ur. A pince kules ő nála van. Nem költöhetem fel; mert nem szereti, ha zavarjuk, ál-mát.“ — Ha ez igaz! akkor a principális ur csap-jon fel méltóságos urnak és hagyja másnak a vendéglőt; mert ép a piacon többet szoktak áldozni a vendégek kényelmére.

— Borzasztó szerencsétlenség a zürichi tavon. Két nagy gözös a „Gothard“ és a „Concordia“ az éjszótében összeitkóztak, az előbit épen derékba zuzta szét a Concordia mely a Gott-hard lámpái a kikötő világosságának véve egyenesen neki rontott; emberélet ugyan csupán egy eset áldozatul, de a remélt nagy volt, midőn Meislein a hajónlevő fiatalága a catastrofa elkerülhetlen voltáról meggyőződött. A „Gothard“ utasai máhái megmentettek, a hajó maga elsüllyedt s 150 láb-nyira fekszik a víz alatt.

— Uj vasuti távirdaállomások nyil-tak meg a magyar északkeleti vasut következő állomásain: Szomotor, Perbenyik, Bély, Csap, Szüte, Ungvár, hol magántársürgönyök is fölvetetnek.

— A szegedi kődobó szellem Bécs-ben is ijesztget. Nem tudjuk, hogy egy és ugyanazon szellem-e, csak azt látjuk, hogy ép oly formán viseli magát mint amaz, a felfedezésre inté-zett minden kísérlet eddig meghiúsult. Bécsben a schönbruni fűtön lakó vendéglős Pokorny házat választotta ki a szellem működése teréül, s hullafja éjjel nappal a köveket az udvarra. Előbb a kony-hában a cselédeket ijeszti meg, kiknek ablakait be-verdesé; erre a gazdát, ki cselédeinek segélyére sietett, ki alig lépett darabontjával ki az udvarra, midőn egész közapor fogadta. Erre megritált s egy közbiztonsági ör védelmét vevé igénybe; de alig lépett az ör az udvarra, midőn a kőhullás elől vissza kellett vonulnia, s visszahúzás közben egy kő erősen megütö. E történet nagyon kezdé már a ház lakóit nyugtalanítani, az udvaron egy egész ha-lom kő feküdt. Erre a rendőrség egy egész sza-kaszt (18 embert) rendelt ki a ház átvizsgálására. De alig kezdék meg ezek is kutatásukat, midőn a kőhullás visszavonulásra kényszeríté. Átvizsgálván a szomszéd ház hiuját s ott sem találtak semmit, s a köeső tovább tartott egész reggelig.

— Becsületes megtaláló. A „Rajnai Kurir“ Giesenheimből, aug. 28-ki kelettel értesít: Egy itteni szabónak az orrát egy nápszámos cziva-kodás közben leharapá. Sok keresgélés után egy bodnár megtalálta azt, éjen át borszeszbe tette, hogy reggel tulajdonosának visszaadhassa.

— Gambetta jellemzése. Trimm Timotheus (yalódi nevén Lespes Leo ur) ki nem rég az „Événement“-ban Gambettáról hízegző jellem-rajtot közöl, a többek közt a következő vonáso-kat beszélt el: G. ép oly szenvedélyes kedvelője az irodalomnak, mint a politikának. Ő Leopardi költőt nagybecsüli, s szivesen foglalkozik Rabe-lais-vel; de különös kedvence mégis — ki ta-lálta volna ezt ki — Macchiavelli. Irjaldalmi tanul-mányait szorgalmasan folytatja. Ért olvasul s az angolt majdnem minden idegen segély nélkül meg-tanulta; most naponta egy órán át a német nyel-vet tanulja. Gambetta szerint Európának 30 év óta csak két államférfia volt: Bismarck és Cavour gróf. A harmadik, az ő hite szerint, valószínűleg ő maga lesz.

Derssin lovardájában naponta esti 7 órakor NAGY ELŐADÁS folyton újabb műsorozattal rendeztetik.

Felélős szerkesztő Sándor János.

Hirdetmény.

A gy.-fehérvári e. f. kir. törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Izrael Izsáknak Rádu Jun elleni 10 ft. o. é. és járuléka iránti keresete folytán az utóbbinak Bozes községében lefoglalt és becsült fekvőségei u. m. egy hat vékás szántóföld, egy házastelek és egy kert összesen 280 frtra becsülve, alólirt törvényszéknek hivatalos órában megtekinthető, s az árveréskor felolvasandó árverési feltételek értelmében 1872 év október 3-án az első, és 1872 év november 5-én a második határidőben mindég d. előtt 10 órakor Bozes község előljáró házáján, az első határnapon becsáron vagy azon felül, a második határnapon pedig becsáron alól is, bírói elárverés után a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Ez okon felhívának mind azok, kik a fennebb írt fekvők iránt tulajdoni vagy más igényt vélnék érvényesíthetni, hogy igénykezesüket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket, pedig az árverés kezdetéig ezen törvényszékhez annyival inkább nyújtsák be, mivel ellenkező esetben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolva, igénylők egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

A gy.-fehérvári kir. törvényszéknek 1872 jul. 23-án tartott polgári tanácsüléséből.

Jeney Gábor, kiadó.

Arverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. pénzügyminiszteriumnak f. é. augusztus hó 5-ről 45,230. sz. a kelt engedélyezése folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a B.-Hunyadon létező volt sóhivatali összes épületek, t. i. két kemény anyagból épült, cseréppel fedett, ajtó-, ablak- és kemezőkkel kellően ellátott lakóház; továbbá egy a legválogatottabb cserefából készült nagy kiterjedésű sópajta és azokhoz tartozó minden kerítések és egyéb ott található felkelhető eszközök, valamint az előfűk, a telek nélkül csak mint elhordandó anyag, melyekre nézve a kikiáltási ár 4000 ftban van megállapítva, ott a hely szinén f. évi szeptember 23-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverés után azonnali készpénz lefizetés a felsőbbi utólagos jóváhagyás fenntartása mellett, együttesen, vagy ha ez nem sikerülne, részenként is, a legtöbbet ígérőnek csak is a kikiáltási áron felül el fognak adatni, miről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítenek, hogy mindazok, a kik ezen árverésen részt venni szándékoznak, kötelesek lesznek bánatpénzül a fenti kikiáltási árnak 10%-ját az árverezést eszközözendő

pénzügyigazgatósági biztos kezeihez, az árverésbeni részvételők előtt letenni, a legtöbbet ígérő vásárló pedig köteles lesz az árverési feltételek meghatározása szerint a megvett anyagokat jelenlegi helyeiről a kitiűzött határidő alatt teljesen elhordatni.

Az árverési feltételek ezen pénzügyigazgatóságnál, valamint a b.-hunyadi adóhivatalnál a szokott hivatalos órákban betekinthezők.

Kolozsvárt, 1872. aug. 31.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

A bethleni takarékpénztár

által kibocsátandó, a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi ügyészség 9952 sz. a záradékával engedélyezett 200 darab 100 frttos 40% befizetésű részvény előjegyzése, Bethlenben a bethleni takarékpénztár helyiségében Septemb. 8-tól Október 8-ig minden hétfőn, szerdán, és pénteken d. e. 10 óratól d. u. 1 óráig

A bethleni takarékpénztár igazgatósága.

54-*(21)

A kolozsvári

hitelbank és zálogkölcsoñtársulat elfogad

készpénz betételeket 100 frttól kezdve pénztárjegyekért, a melyek után 6% kamatot fizet. E pénztárjegyek értékét Pesten is felvehetni az angol-magyar banknál. A kamatok 3 havonként fizetnek.

A bank kölcsönöket ad mindennemű értékpapírra, arany- és ezüst tárgyakra s más értékes ingóságokra.

Leszámitol váltókat; vesz értékpapírokat.

Elvállal pénzbehajtásokat váltókra, utalványokra.

Törlesztési kölcsönöket eszközöl 500 frttól kezdve telekkönyvezett birtokra 24 1/2 vagy 34 évre; a törlesztés és kamat 8% illetőleg 6 3/4 %-ot tesz.

Egyszersmind jelentjük, hogy az „első magyar általános biztosító társaság“ főügynökségének vezetését elvállalván, elfogadunk mindennemű tűz-, jég- és életbiztosítást.

Az igazgatóság.

15-16 [338]

Csépplőgépeket,

melyek egy óra alatt annyit végeznek, mint három csépplő egy egész nap, szállít 88 frton kezdve kezesség és próbaidő mellett

ifj. Weil Mór Majnai-Frankfurtban,

vagy Bécsben, II. kerület, Franzensbrückenstrasse 13. sz.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI

KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvárt, főtér báró Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIR-ÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Alólirt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. ez. közönséggel, hogy újonan felszerelt és izletes betűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű nyomdal megrendelést elfogad, u. m.: könyvek, bármely hazai nyelven, körözüvények, rovatos ívek, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirok, baromütlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árah, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA 1 frt.

FELVÁLLAL KÖNYVNYOMDAI MUNKÁT IS.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda, miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a papírok a legelső papir-gyárakból szerzetnek be, és azok a hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak, és a legszükségesebb mintázatokból kész raktárt tart, a meglévőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrovidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.

7-*

THEA és RUM

MANDL A. U.

porosz királyi udvari szállítónál

BRÜNN-ben.

- Családi thea fontja 2 ft, 2 ft 50 kr, egész 3 ft.
Karaván thea „ 4 ft, 5 ft, 6 ft, egész 8 ft.
Cuba-rum, igen finom, kupája palaczkkal együtt 1 ft.
Jamaica-rum palaczkkal 80 kr, egész 2 ft 20 kr.
Franczia liqueurek, u. m. Anisette, Curaçao, Crème de Rose, Vanille, Kömény, sat., sat. palaczk száma 1 ft 20 kr.
Hollandi liqueurek palaczk száma 2-3 ft.
Muszka Allash porzellán kaucókban 70 krtól 2 ft 40 krig.

Szállítás vidékre utánvét mellett.

Árjegyzékek, kívánatra, ingyen küldetnek meg.

113-III. számhoz. (537) 3-3

Az alólirt igazgatóság által ezennel közhírré tétetik, hogy a folyó évben megtartandó III. jótékonyezés

ÁLLAMI SORSJÁTÉK,

melynek tiszta jövedelme 6 cs. és apost. kir. Felsőlegének 1872 april 22-én kelt legelsőbb elhatározása folytán az állandó kincstár munkások árvi számára emelendő menházak felállítására fog fordítani, f. hoban megnyitott.

E sorsjáték 6517 nyerő számot tartalmaz 240,000 ftnyi nyere-ményösszeggel, és pedig:

Table with 2 columns: nyeremény, összeg. 1 főnyeremény 10,000; 1 „ 5,000; 2 „ 2,000; 1 „ mindegyike 1,000.

E mellett még a 72 elő és utó nyerőszám mindegyike egy 100 flos magyar nyere-mény kölcsön sorsjegyet nyer, továbbá:

Table with 2 columns: nyeremény, összeg. 10 nyere-mény 1000 ftal 40,000 ft ezüstben; 30 „ 500 „ 15,000 ft; 150 „ 100 „ 15,000 ft; 250 „ 50 „ 12,500 ft; 6000 „ 10 „ 60,000 ft.

E dusan javadalmazott sorsjegyek darabja 2 ft 50 kr o. é., a huzás pedig visszavonhatlanul f. évi december 27-én fog megtartani.

Miőn tehát a jótékonyezés sorozás a t. ez. közönség becses figyelmébe ajánlatnak, egyúttal tisztelettel kéremek fel mindazok, kik a sorsjátékban akár tényleges részt venni; akár pedig közvetítéssel azt előmozdítani hajlandók, az alólirt igazgatósághoz fordulni sziveskedjenek.

Budán, 1872. aug. 24. A m. k. lottóigazgatóság államsorsjátéki osztálya. (Buda. Halászförös Clusemann-féle házban a lánczid mellett.)

(533)

8-16.

(535) 4-10

Kereskedelmi tanintézet

BÉCSBEN, Praterstrasse Nro. 32.

PORGES KAROLY, direktor.

Az előadások októberrel kezdődnek. A beiratások szeptember 26-tól fogva. Programmok az igazgatóságnál kaphatók.

PORGES KAROLY, igazgató.